

2013-09-30

Justitiedepartementet

EU-enheten

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommitterad dagordning för rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 7-8 oktober 2013

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

RÄTTSLIGA FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar¹

2. Godkännande av A-punktslistan (Sr Ask, Sr Billström)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

**3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän uppgiftsskyddsförordning) [första behandlingen] (Sr Ask)
= Riktlinjedebatt**

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska hålla en orienteringsdebatt kring regleringen om behörig tillsynsmyndighet vid gränsöverskridande ärenden.

¹ I enlighet med arbetsordningen delas dagordningen upp i två delar "Lagstiftningsöverläggningar" respektive "Överläggningar om icke lagstiftande verksamhet". Rådets sammanträden ska vara offentliga när det överlägger och röstar till ett utkast till lagstiftningsakt. Se vidare artiklarna 3, 5 och 7 Rådets arbetsordning (dok. 16525/09 JUR 495 POLGEN 206).

Bakgrund

Den viktigaste EU-rättsakten på dataskyddsområdet är det s.k. dataskyddsdirektivet som antogs 1995. Direktivet syftar dels till att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med behandling av personuppgifter, dels till att underlätta ett fritt flöde av personuppgifter mellan medlemsstaterna. Dataskyddsdirektivet har i svensk rätt genomförts genom personuppgiftslagen och ett antal särregleringar i förhållande till denna lag, t.ex. patientdatalagen och kustbevakningsdatalagen.

Den 25 januari 2012 presenterade kommissionen ett förslag till en genomgripande reform av EU:s regler om skydd för personuppgifter. Förslaget innebär bl.a. att dataskyddsdirektivet ska ersättas av en allmän dataskyddsförordning. Förslaget till förordning har därefter förhandlats i behörig rådsarbetsgrupp.

Förslaget behandlades vid RIF-råden i december 2012 och januari och mars 2013. Rådet uttalade då bl.a. sitt stöd för att införa en riskbaserad ansats i regleringen samt för att skapa flexibilitet för den offentliga sektorn. Ministrarna har också gett stöd till en utvidgning av det s.k. hushållsundantaget.

Vid RIF-rådet i juni 2013 diskuterades vissa nyckelfrågor som ordförandeskapet identifierat efter den första läsningen av förordningen. Inför rådsmötet arbetade ordförandeskapet även om stora delar av förslaget, bl.a. för att införa en mer riskbaserad ansats och för att skapa flexibilitet för den offentliga sektorn i regleringen. Dessutom införde ordförandeskapet efter förslag från bl.a. Sverige en särskild artikel om tillgång till allmänna handlingar, vilket är mycket positivt. Sverige kunde ställa sig bakom många av de ändringar som föreslogs eftersom dessa gick i rätt riktning ur ett svenskt perspektiv.

Vid det informella ministermötet för rättsliga och inrikes frågor i juli 2013 diskuterades den s.k. mekanismen för enhetlighet, dvs. den del av regleringen som syftar till att säkerställa en konsekvent och enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna inom EU.

Vid nu aktuellt rådsmöte är avsikten att hålla en orienteringsdebatt kring regleringen om behörig tillsynsmyndighet vid gränsöverskridande ärenden. Enligt huvudregeln har tillsynsmyndigheten behörighet att utöva tillsyn över all personuppgiftsbehandling som sker på den egna medlemsstatens territorium. Kommissionen har föreslagit ett undantag från detta genom en s.k. "one-stop-shop"-mekanism. Kommissionens förslag innebär att om en personuppgiftsansvarig, t.ex. ett företag, är etablerad i flera medlemsstater ska tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där den huvudsakliga etableringen finns vara behörig att utöva tillsyn över all företagets uppgiftsbehandling, oavsett i vilket land

behandlingen äger rum. Både det irländska och det litauiska ordförandeskapet har därefter föreslagit justeringar i denna reglering.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

4. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot penningförfalskning och om ersättning av rådets rambeslut 2000/383/RIF [första behandlingen] (Sr Ask)
= Allmän riktlinje

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska nå en överenskommelse om allmän inriktning.

Bakgrund

Den 2 februari 2013 presenterade kommissionen förslaget till direktiv om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot förfalskning, som föreslås ersätta rambeslutet 2000/383/RIF som har genomförts i Sverige (prop. 2000/2001:40 Penningförfalskning m.m.).

Förslaget innehåller bestämmelser om kriminalisering av penningförfalskning och distribution av falska pengar, liksom av anstiftan, medhjälp och försök till sådana brott. Vidare föreskrivs skärpta lägsta maximistraff för vissa brott. I övrigt innehåller förslaget regler om ansvar och sanktioner för juridiska personer, tillhandahållande av tvångsmedel vid utredning av misstänkt penningförfalskning samt skyldighet att överlämna falska eurosedlar och euromynt till analysmyndigheten för analys och spårning.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

5. (Sr Ask)

= Förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten [första behandlingen]

= Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) [första behandlingen]

- Föredragning av kommissionen och riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Presentation och riktlinjedebatt.

*Bakgrund**Förordning om europeisk åklagarmyndighet*

Den 17 juli 2013 presenterade kommissionen det nu aktuella förslaget till förordning om att inrätta en europeisk åklagarmyndighet. Det första förhandlingstillfället i rådsarbetsgruppen för straffrättsligt samarbete äger rum den 1-2 oktober i år. Enligt dagordningen är syftet med den aktuella behandlingen i rådet att kommissionen ska presentera förslaget och att det ska ske en riktlinjedebatt. Ordförandeskapet har dock inte preciserat några särskilda frågeställningar som rådet ska diskutera.

Förordning om Eurojust

Den 17 juli 2013 presenterade kommissionen det nu aktuella förslaget till förordning om Eurojust. Förordningen ska reglera verksamheten i det nya EU-organet Eurojust, som helt och hållet ska ersätta det Eurojust som inrättades genom det ursprungliga beslutet från 2002. Förordningen ersätter och upphäver de tre tidigare rådsbesluten avseende Eurojust. Förslaget till förordning förhandlas i rådsarbetsgruppen för straffrättsligt samarbete och det första förhandlingstillfället ägde rum den 19 september i år. Enligt dagordningen är syftet med den aktuella behandlingen i rådet att kommissionen ska presentera förslaget och att det ska ske en riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

6. Övriga frågor (Sr Ask, Sr Billström)

= Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet**7. Godkännande av A-punktslistan (Sr Ask, Sr Billström)**

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

8. Övriga frågor (Sr Ask, Sr Billström)

-

INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

9. Övriga frågor (Sr Ask, Sr Billström)

= Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet

10. Tillfälliga arrangemang för värdskapet för Europeiska polisakademin (Cepol) (Sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådets möte för rättsliga och inrikes frågor den 8 oktober 2013 kommer medlemsstaternas ministrar att diskutera frågan om ett nytt säte för CEPOL under lunchen. Ordförandeskapet hoppas att medlemsstaterna ska komma överens om att den kandidat som får flest röster vid lunchen ska utses. Ett förslag till beslut om nytt säte kommer sedan att presenteras och beslutas i rådet samma eftermiddag.

Bakgrund

EU:s polisakademi CEPOL är idag lokaliserat i Bramshill, Förenade kungariket i enlighet med artikel 4 i rådets beslut 2005/681/RIF om inrättande av den Europeiska Polisakademin CEPOL. Förenade kungariket har beslutat att CEPOL måste lämna Bramshill senast mars 2014. Rådssekretariatet har bett medlemsstaterna att senast 16 september 2013 nominera nya säten. Irland, Italien, Spanien, Nederländerna, Finland, Ungern och Grekland har anmält intresse.

Samtidigt pågår i rådet förhandlingar om ett förordningsförslag om inrättande av en EU-byrå för samarbete och utbildning i brottsbekämpning². En viktig del i förordningsförslaget är att Europol och CEPOL föreslås slås ihop till en myndighet. Förordningen skulle ersätta både rådsbeslutet om inrättande av Europol och rådsbeslutet om inrättande av CEPOL. Den nya myndigheten skulle ha sitt säte i Europols nuvarande lokaler i Haag, Nederländerna.

Fram tills den förordningen är färdigförhandlad kommer det nya CEPOL-sätet att betraktas som tillfälligt säte för CEPOL. Eftersom en majoritet medlemsstater motsätter sig en sammanslagning av Europol och CEPOL är det troligt att det säte som utses till tillfälligt säte även kommer att bli det nya permanenta sätet om CEPOL fortsätter att vara en självständig EU-myndighet.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

11. Frågor som rör den fria rörligheten för personer = Interimsrapport från kommissionen (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från kommissionen

Dokument

Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument

Skrivelse från Förenade kungarikets, Nederländernas, Österrikes och Tysklands inrikesministrar

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: den 31 maj 2013

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till SfU den 30 maj 2013

Bakgrund

Frågan om fri rörlighet för EU-medborgare och deras familjemedlemmar diskuteras i olika sammanhang. I ett brev från april i år hänvisar ansvariga ministrar i UK, NL, AT och DE till ökade kostnader för skolgång, sjukvård, boende och försörjningsstöd i de MS som tar emot EU-

² KOM (2013) 173, Faktapromemoria 2012/13:FPM 96

medborgare. De anser att det saknas effektiva sanktioner för att motarbeta missbruk. På initiativ av de fyra brevskrivarna sattes frågan på dagordningen för RIF-rådet i juni 2013. Ordföranden hänvisade frågan till expertgruppen för fri rörlighet (FREEMO). Berörda MS uppmanades att lämna in uppgifter och statistik om arten och omfattningen av det påstådda missbruket av den fria rörligheten. Kommissionen avser nu att avge en interimrapport mot bakgrund av den information som MS har gett in. Den slutliga rapporten presenterar kommissionen på RIF-rådet i december 2013.

12. Syrien: Skydd av flyktingar, den senaste händelseutvecklingen (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Kommissionen, Frontex och EASO inbjuds att ge en uppdaterad bild av läget i Syrien. Fokus för presentationerna förväntas vara på migrationsströmmarna i regionen samt till EU. Ministrarna inbjuds att fokusera på detta i den efterföljande diskussionen.

Dokument

Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden och information till Socialförsäkringsutskottet

Inför RIF-rådet den 25-26 oktober 2012 och den 6-7 juni 2013.

Bakgrund

Situationen i Syrien har utvecklats till 2000-talets värsta flyktingkatastrof. Varje månad faller minst 5 000 människor offer för våldet i Syrien och i genomsnitt lämnar 6 000 personer landet varje dag. Syriska flyktingar som registrerats eller väntar på att registreras av FN:s flyktingorgan (UNHCR) i grannländerna uppgår till över 2,1 miljoner. Majoriteten av dessa befinner sig i Libanon (765 000), Jordanien (525 000), Turkiet (495 000) och Irak (195 000). Antalet interna flyktingar i Syrien uppskattas vara närmare 5 miljoner och ca 7 miljoner bedöms vara i behov av humanitär nödhjälp i landet. Enligt UNHCR:s senaste prognos kommer 3,5 miljoner människor ha flytt från Syrien i slutet av 2013 och uppskattningsvis 6,5 miljoner kommer vara flyktingar inom landets gränser. Sammantaget skulle detta innebära att närmare hälften av Syriens befolkning skulle vara på flykt vid årets slut.

Hittills i år har SE avsatt mer än 425 miljoner kronor till det syriska folket varav 283 miljoner kronor är avsatta till att hantera den akuta humanitära krisen i Syrien och dess grannländer. Det samlade svenska

stödet till UNHCR under 2012 uppgick till 819 MSEK. Stödet gjorde SE till den tredje största bilaterala givaren till UNHCR (efter USA och Japan).

Enligt statistik från EASO har närmare 50 000 syriska medborgare sökt asyl i Europa sedan krisens inleddes i april 2011. Sverige och Tyskland är fortfarande de primära destinationsländerna. Hittills under 2013 (t.o.m. v. 38) har 8 838 syriska medborgare sökt asyl i Sverige. Under 2012 sökte 7 814 syriska medborgare asyl i Sverige. Antalet asylsökande syrier har därmed ökat markant under 2013. Migrationsverket meddelade i ett rättsligt ställningstagande den 2 september att personer från Syrien som beviljas uppehållstillstånd i Sverige av skyddsskäl i normalfallet ska ges permanent uppehållstillstånd.

Frågan om EU:s möjligheter att ge stöd på längre sikt har aktualiserats. Kommissionen har därför presenterat ett förslag till utformningen av ett regionalt skyddsprogram i Irak, Jordanien och Libanon. Syftet med skyddsprogrammet ska vara att förbättra skyddskapaciteten i värdländerna och stärka skyddet av flyktingar där genom att erbjuda varaktiga lösningar (de tre varaktiga lösningarna är återvändande, integration i värdlandet eller vidarebosättning i ett tredje land). Vidare ska programmet stödja en socioekonomisk utveckling i värdländerna som gynnar både flyktingar och landets egen befolkning.

Svensk ståndpunkt

Det är viktigt att EU och dess medlemsstater fortsätter att ge stöd till UNHCR och andra organisationer som är involverade i det humanitära arbetet i regionen. De syrier som kommer till EU måste beredas tillgång till asylprocessen och mottas i enlighet med EU:s asyllagstiftning och andra internationella åtaganden på området. Vidarebosättning av syriska flyktingar är ett sätt att dela ansvaret med grannländerna till Syrien. Ett regionalt skyddsprogram (RPP) kan också vara ett sätt att ge stöd till länderna i regionen.

13. Första årliga omplaceringsforumet den 25 september 2013 = Information från kommissionen (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Under dagordningspunkten "Relocation Forum" förväntas Kommissionen ge en återrapporering från ett första möte som hölls den 25 september.

Dokument

Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument

Faktapromemoria 2011/12:FPM 118 - Meddelande om ökad solidaritet inom EU på asylområdet, Rådsslutsatserna av den 8 mars 2012 (doc 7485/12).

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden och information till Socialförsäkringsutskottet: -

Bakgrund

Solidaritet är en viktig fråga när det gäller utvecklandet av det gemensamma europeiska asylsystemet. I Stockholmsprogrammet framgår att mekanismer för att frivilligt och samordnat dela ansvaret mellan EU:s medlemsstater ytterligare bör analyseras och utvecklas. Som ett led i detta ger rådsslutsatserna av den 8 mars 2012 en översikt av vilka åtgärder som finns tillgängliga för att stärka solidariteten. De beskriver praktiska verktyg för solidaritet som kan användas för såväl allmän hantering av asylfrågor, som i krissituationer då ett medlemsland står inför akuta flyktingströmmar. Bl.a. omnämns en mekanism för tidig varning i Dublinförordningen, stärkt samarbete mellan europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) och Frontex, det fortsatta arbetet med det framtida finansiella ramverket, omplacering inom EU av personer som beviljats skydd, gemensam handläggning av asylansökningar, stärkt samarbete vid återvändande och förstärkt samarbete med ursprungs- och transitländer.

Omplaceringsmekanismen

I juni 2009 initierade kommissionen ett pilotprojekt (EUREMA) för omfördelning av personer som beviljats skydd på Malta till andra medlemsstater på frivillig basis. I den första fasen omplacerades 227 personer till sju medlemsstater (Sverige deltog ej i projektet). I rådsslutsatserna från mars 2012 uppmanas kommissionen att med stöd av Malta, andra berörda medlemsstater och EASO genomföra en fullständig utvärdering av pilotprojektet. Någon fullständig utvärdering har kommissionen inte genomfört, däremot publicerade EASO en rapport om projektet i juli 2012. I samband med framtagandet av rapporten distribuerade EASO frågor om projektet till samtliga MS. I rapporten konstaterade EASO att det rådde delade meningar bland medlemsstaterna huruvida en omplaceringsmekanism var ett användbart solidaritetsverktyg eller inte. Någon uppföljning av den andra fasen i pilotprojektet (EUREMA-fas 2) som pågick under 2012 har ännu inte genomförts.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar information och återsrapportering från kommissionen gällande mötet den 25 september. Generellt anser Sverige att fokus ska vara på kapacitetsbyggande insatser när det gäller solidaritet inom EU på asylområdet. Ett välfungerande gemensamt europeiskt asylsystem med en lagstiftning på hög nivå, där alla medlemsstaters nationella system är i linje med den gemensamma lagstiftningen och där asylsökande får sin ansökan prövad på ett likvärdigt sätt, är den viktigaste garantin för solidaritet. Sverige stödjer inte ett förslag som innebär inrättande av en omplaceringsmekanism innan behovet av en sådan utretts och analyserats ordentligt.

14. Övriga frågor (Sr Ask, Sr Billström)

-
